

موضوع تدریس: مدیریت و رهبری آموزشی

مدت تدریس:

گروه هدف: دانشجویان ترم ۱ دکتری تخصصی پرستاری

نوع درس: ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مدرس: دکتر فاطمه حشمتی نبوی heshmatinf@mums.ac.ir

هدف کلی: هدف این دوره ارائه یک رویکرد کل نگر نسبت به رهبری و مدیریت در موسسات آموزشی در علوم پزشکی است. تلاش می شود تا با آموزش تئوری های مدیریت و رهبری و مفاهیم توسعه منابع انسانی در بستر موسسات آموزشی، توانایی درک محیط سازمانی کنونی پرستاری در آنها ایجاد شده و آمادگی لازم جهت ایفای نقش یک مدیر/ رهبر آموزشی عنوان یک عامل تغییر را در محیط های آموزشی و بالینی را کسب نمایند.

هدف کلی: آشنایی با تاریخچه، قلمرو وظایف مدیریت آموزشی، برنامه ریزی استراتژیک و ایجاد تغییر در سازمان های آموزشی و بکارگیری شیوه های مدیریت و رهبری در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی.

اهداف اختصاصی:

پس از پایان این درس از دانشجو انتظار می رود:

۱. در مورد قلمرو وظایف مدیران آموزشی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور بحث نماید.
۲. شباهتها و تفاوت های مدیریت و رهبری در سازمان های آموزشی را بیان نمایند.
۳. مکاتب کلاسیک و نئو کلاسیک در مدیریت را با یکدیگر مقایسه نموده و در مورد کاربرد آنها در مدیریت آموزشی بحث نماید
۴. نظریه های نوین رهبری را توضیح داده و در مورد نحوه بکارگیری آنها در مدیریت امور دانشگاه ها اظهار نظر نماید.
۵. ضمن آشنایی با مفاهیم و اصول رهبری آموزشی، شیوه های رهبری آموزشی را در موسسات آموزش عالی کشور مورد بحث و نقد قرار دهد.
۶. ضمن آشنایی با تئوری های سازمان و الگوهای سازماندهی در مدیریت آموزشی، یک الگوی سازماندهی را برای مدیریت دانشگاه های کشور انتخاب نموده و با استدلال از الگوی منتخب خود دفاع نماید.
۷. نظریه های محتوایی و فرایندی انگیزش را تشریح نموده و روش های ایجاد انگیزش را در سازمان های آموزشی مورد بحث و بررسی قرار دهد.
۸. با مفاهیم و اصول ارتباطات سازمانی و غیر رسمی در سازمان آشنا شده و شیوه های ایجاد ارتباط در مدیریت آموزشی را تحلیل نماید.
۹. ضمن آشنایی با مفاهیم تضاد و استرس در مدیریت آموزشی، روش مناسبی را برای مدیران آموزشی جهت مدیریت عالمانه و موفق تضاد در موسسات آموزش عالی پیشنهاد نماید

۱۰. اصول برنامه‌ریزی استراتژیک را توضیح داده و برای یک موسسه آموزشی در کشور برنامه استراتژیک تدوین نماید.

۱۱. ضمن آشنایی با مفاهیم و ابعاد کیفیت، اهمیت دیدگاه مدیریت کیفیت فراگیر را در موسسات آموزشی مورد بحث و بررسی قرار دهد.

۱۲. شیوه‌های مختلف ارتقاء کیفیت در آموزش عالی را مقایسه نموده و بهترین شیوه را با توجه به شرایط آموزش عالی در کشور استدلال نماید.

۱۳. کاربرد خلاقیت و نوآوری را در مدیریت آموزشی توضیح داده و برنامه‌ای برای چگونگی بکارگیری ایده‌های خلاقانه را پیشنهاد دهد.

نحوه ارزشیابی:

- حضور فعال در کلاس درس ۱۰٪
- ارائه سمینار جامع در مورد موضوعات درس ۳۰٪
- آزمون پایانی ۶۰٪

تقویم درس مدیریت و رهبری آموزشی

تاریخ	جلسات	رئوس مطالب	ارائه	سمینار دانشجویان
	۱	معرفی درس، پیش آزمون و مقدمه مدیریت و رهبری آموزشی. تعارف و تفاوت ها، خصوصیات و مهارت های رهبر آموزشی		
	۲	تئوری های مدیریت و رهبری، کاربرد در مدیریت آموزشی		
	۳	تئوری های مدیریت و رهبری، کاربرد در مدیریت آموزشی		
	۴	تئوری های سازمان و اصول و مفاهیم سازماندهی در سازمانهای آموزشی		
	۵	اصول و مهارتهای برنامه ریزی		
	۶	اصول و مهارتهای برنامه ریزی ۲		
	۷	الگوهای حرفه ای پرستاری و مدل‌های ارائه مراقبتهای پرستاری و آموزش پرستاری		
	۸	خلاقیت و نوآوری در آموزش عالی		
	۹	یادگیری سازمانی و سازمانهای یادگیرنده		
	۱۰	اجتماعی شدن حرفه ای دانشجویان و توسعه نیروی انسانی در آموزش عالی		
	۱۱	بهره وری و شاخص های بهره وری در آموزش عالی		

		الگوهای کیفیت و اعتبار بخشی آموزشی	۱۲	
		اصول مدیریت استرس و مدیریت زمان	۱۳	
		مدیریت اثربخش ایجاد تیم و اداره کمیته ها در موسسات آموزشی	۱۴	
		تضاد و استراتژی های مدیریت تضاد	۱۵	
		فرهنگ و جو سازمانی در موسسات آموزش عالی	۱۶	

برخی از منابع جهت مطالعه بیشتر:

- اقتداری ، علی محمد سازمان و مدیریت سیستم و رفتار سازمانی. چاپ نورحکمت تهران
- بازرگان، عباس ارزشیابی آموزشی، انتشارات سمت.
- بازارگادی، مهنوش اعتباربخشی در آموزش عالی. انتشارات صباح.
- تقی پور ظهیر علی برنامه ریزی درسی و آموزشی. تبریز: ناشر: انتشارات فروزش.
- رابیتتر، استیفن مبانی رفتار سازمانی ترجمه دکتر علی پارسایان و دکتر سید محمد اعرابی ، دفتر پژوهشهای فرهنگی .
- رابینز، استیفن تئوری سازمان (ساختار ، طراحی ، کاربرد) ترجمه دکتر سید مهدی الوانی ، انتشارات صفار، تهران.
- علاقه بند، علی مقدمات مدیریت آموزشی. نشر روان.
- علاقه بند، علی مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی. نشر روان.
- فیوضات یحیی مبانی برنامه ریزی آموزشی. مؤسسه نشر ویرایش.
- ولف ریچارد ام ارزشیابی آموزشی. ترجمه کیامنش علیرضا. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- Finkelman, AW. **Leadership and Management in Nursing**, New Jersey, Pearson and Prentice hall. Last Edition
- Hanson, EM (2003) **Educational Administration and Organizational Behavior**. Boston, Pearson Education Inc. Last Edition
- Hoy WK, Miskel CG **Educational Administration**. Mc Graw Hill. Last Edition
- Marquis BL, Huston CJ (2012) **Leadership Roles and Management Functions in Nursing**. Lippincott Co. Last Edition
- Tomlinson. H. Educational Leadership Personal Growth for Professional Development. SAGE Publication. Last Edition